

УДК 378.016:[373.2.016:78]

DOI: 10.31652/3041-2439-2025-3-10

Використання засобів музичного мистецтва в підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: методичний аспект

Михайло Вацьо

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Анотація

У статті розглянуто методику використання засобів музичного мистецтва в професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Наголошено на важливості музичного мистецтва як засобу естетичного, творчого та емоційного розвитку здобувачів освіти. Визначено основні напрями інтеграції музичного мистецтва в навчальний процес, спрямовані на формування педагогічної майстерності, креативного мислення, емоційної чутливості та комунікативних навичок майбутніх фахівців.

Особливу увагу приділено вокально-інструментальній діяльності, ритмічним вправам, музично-дидактичним іграм та поєднанню музики з іншими навчальними дисциплінами. Окреслено методичні аспекти залучення майбутніх педагогів до музичної діяльності, такої як виконання народних пісень, створення музичних казок, організація інтегрованих занять. Проаналізовано вплив музично-педагогічних методик на розвиток соціальних компетентностей, емоційної стійкості та загальної креативності майбутніх фахівців дошкільної освіти.

Автор акцентує на необхідності формування в здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про значення музичного мистецтва в роботі з дошкільниками. Зазначено, що систематичне використання музичних методів сприяє розвитку в дітей емоційного інтелекту, когнітивних здібностей та навичок соціальної взаємодії. Надано рекомендації щодо організації музично-педагогічної практики, яка допомагає майбутнім вихователям ефективно застосовувати набуті знання на практиці.

Визначено перспективи розвитку методики, що передбачають впровадження інноваційних підходів до навчання та створення інтегрованих курсів. Підкреслено важливість міждисциплінарного підходу, який дозволяє гармонійно поєднувати музику з іншими видами мистецтва, сприяючи комплексному розвитку особистості майбутніх фахівців дошкільної освіти.

Ключові слова: музичне мистецтво, майбутні вихователі, дошкільна освіта, методика викладання, музично-педагогічна підготовка.

UDC 378.016:[373.2.016:78]

DOI: 10.31652/3041-2439-2025-3-10

Use of musical art means in training future preschool education teachers: methodological aspect

Mykhailo Vatsyo

Vinnytsia Mykhailo Kotsyubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine

Abstract

The article considers the methodology of using musical art in the professional training of future preschool teachers. The importance of musical art as a means of aesthetic, creative and emotional development of students is emphasized. The main directions of integration of musical art into the educational process are determined, aimed at the formation of pedagogical skills, creative thinking, emotional sensitivity and communicative skills of future specialists.

Special attention is paid to vocal-instrumental activities, rhythmic exercises, musical-didactic games and the combination of music with other educational disciplines. Methodological aspects of involving students in musical activities are outlined, such as performing folk songs, creating musical fairy tales, organizing integrative classes. The influence of musical and pedagogical methods on the development of social competencies, emotional stability and general creativity of future preschool education specialists is analyzed.

The author emphasizes the need to form a holistic understanding of the importance of musical art in working with preschoolers among students. It is noted that the systematic use of musical methods contributes to the development of emotional intelligence, cognitive abilities and social interaction skills in children. Recommendations are given for the organization of musical pedagogical practice, which helps future educators effectively apply the acquired knowledge in practice. Prospects for the development of the methodology, which involve the introduction of innovative approaches to education and the creation of integrated courses, have been determined. The importance of an interdisciplinary approach is emphasized, which allows you to harmoniously combine music with other types of art, contributing to the comprehensive development of the personality of future preschool education specialists.

Keywords: musical art, future teachers, preschool education, teaching methodology, musical and pedagogical training.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку освіти в Україні ключовим завданням підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти є формування в них комплексних професійних компетентностей, які дозволяють ефективно працювати з дітьми раннього та дошкільного віку. Одним із важливих компонентів підготовки є розвиток креативності, емоційної чутливості та естетичного світогляду, які сприяють вихованню гармонійної особистості дитини. Засоби музичного мистецтва в цьому контексті відіграють важливу роль, оскільки музичне мистецтво здатне не лише збагачувати внутрішній світ педагога, а й стати ефективним інструментом у його професійній діяльності.

Але на практиці підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до застосування музичного мистецтва наштовхується на низку проблем. Нерідко майбутні педагоги мають різний рівень музичної підготовки, що ускладнює залучення їх до активної музичної діяльності.

Крім того, недостатньо розроблені методики інтеграції музичного мистецтва з іншими видами діяльності, які є актуальними для роботи з дошкільниками. Залишається відкритим питання формування в майбутніх вихователів практичних умінь та навичок з організації музичних занять, вокально-інструментальної діяльності, використання музично-дидактичних ігор та проведення святкових заходів із музичним супроводом.

Аспекти музично-педагогічної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному контексті досліджували такі науковці, як С. Нечай, Н. Михайленко, С. Науменко, Т. Танько, М. Чернявська.

Проблему професійної підготовки фахівців для системи дошкільної освіти у своїх дослідженнях висвітлювали Л. Артемова, Л. Загородня, І. Луценко,

Т. Поніманська та інші науковці.

Аналіз сучасної наукової літератури та теоретико-експериментальних досліджень демонструє, що на сьогодні накопичено значний досвід у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти. Водночас актуальною залишається проблема формування професійної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, зокрема особливого значення набуває оновлення та вдосконалення музично-педагогічної підготовки.

Таким чином, виникає потреба в удосконаленні методики використання засобів музичного мистецтва в підготовці майбутніх вихователів. Ця проблема є актуальною не лише в контексті вдосконалення фахової освіти, а й для створення передумов розвитку естетичного виховання в дошкільних закладах. Важливо забезпечити здобувачів вищої освіти знаннями, навичками, які дозволять їм ефективно застосовувати музичне мистецтво у своїй професійній діяльності.

Метою статті є обґрунтування теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо використання засобів музичного мистецтва в процесі підготовки здобувачів вищої освіти. Визначення ефективних методів, технологій та прийомів інтеграції музичного мистецтва в навчальний процес, що сприятимуть підвищенню якості професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку система вищої педагогічної освіти спрямована на якісну підготовку майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, здатних творчо й ефективно працювати в сучасному педагогічному просторі.

Варто зазначити, що «музика має активізувати фантазію дитини, спрямувати, спонукати до творчого використання виразних рухів. Різні музичні твори викликають у дітей емоційні переживання, породжують певні настрої, під впливом яких рухи набувають відповідного характеру» [6, с.144]. Одним із

ключових завдань є допомога дитині в розкритті її індивідуальності, сприяння всебічному розвитку та особистісному становленню. У цьому процесі музика відіграє особливу роль, адже її вплив на емоції дитини сприяє глибшому розумінню світу. «У мистецьких видах діяльності, – зазначає О. Половина, – формуються навички, які стануть базовими для дорослого життя: уміння слухати і чути, дивитися і бачити, естетичний смак, основи декорування, розвиваються дрібна моторика, інтонаційна та емоційна виразність мовлення, пластичність, чуття ритму тощо» [8, с. 8]. Саме тому сьогодні музично-педагогічна підготовка майбутніх вихователів набуває особливої актуальності. Музичне мистецтво є важливим компонентом у професійній підготовці здобувачів вищої освіти, оскільки воно відіграє найголовнішу роль у розвитку особистісних та професійних компетентностей, необхідних для роботи з дітьми дошкільного віку. Його значення виявляється в декількох ключових аспектах. Музичне мистецтво сприяє розвитку емоційної чутливості педагога, що є вагомим для розуміння внутрішнього світу дітей. Уміння розпізнавати та реагувати на емоційні потреби дитини дозволяє створювати позитивне психологічне середовище в закладі дошкільної освіти. Заняття музикою вчать майбутніх вихователів ефективно виражати емоції та використовувати музичні інструменти для підтримки емоційного стану дошкільників.

Ще одним аспектом є формування креативності та творчого мислення. Доцільно зазначити, що музичне мистецтво є одним із найефективніших засобів розвитку креативного потенціалу фахівців дошкільної освіти. Уміння використовувати пісні, ритмічні вправи чи музичні казки допомагає майбутнім фахівцям створювати

цікаві й інтерактивні заняття для дошкільнят, які заохочують їх творчість.

Музика надає вихователям широкий спектр засобів для роботи з дітьми. Це можуть бути музично-ритмічні вправи, що розвивають координацію рухів та відчуття ритму, вокально-хорові вправи, які сприяють розвитку мовлення, артикуляції та комунікативних навичок у дітей, музичні ігри, що об'єднують пізнавальні, виховні та розважальні елементи.

Варто зазначити, що українські народні пісні, музичні традиції та обряди є важливою складовою національного виховання. Використання цих елементів у професійній підготовці дозволяє майбутнім вихователям долучати дітей до національної культури, розвивати почуття патріотизму та поваги до рідного краю. «Увага до фольклору, до народного музичного мистецтва – це цілком природна потреба сучасної інтелігентної людини. Адже українська пісенна культура – одне із найцінніших духовних надбань народу за його багатовікову історію» [2, с.4].

Під час занять з музичного мистецтва майбутні педагоги мають можливість ознайомитись та опанувати музичним матеріалом, який допоможе майбутнім фахівцям вдосконалювати навички взаємодії, навчатися працювати з аудиторією, керувати колективом дітей під час музичних занять, свят або музичних ігор, розвивати комунікативні навички.

Музичне мистецтво формує в майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти відчуття краси та гармонії, які вони потім передають дошкільникам. Використовуючи засоби музичного мистецтва, педагоги створюють атмосферу радості та творчості, яка сприяє всебічному розвитку дитини.

Музика природно поєднується з іншими видами діяльності, такими як фізичний розвиток, заняття з розвитку мовлення та образотворче мистецтво. Вихователь із сформованими музичними навичками може

застосовувати їх для впровадження міждисциплінарного підходу в навчанні дітей. На думку І. Підлипняк, «цікавими та актуальними з позиції практичного застосування в роботі вихователя ЗДО є накопичені знання про закономірності терапевтичного впливу музики, що були узагальнені й оформлені в галузь психологічної науки – музикотерапію, яка являється напрямом відновлювальної медицини, в методологічній основі якого лежить використання музичного мистецтва з лікувально-профілактичною метою» [7, с. 154] Кожний музичний твір сповнений «певними засобами музичної виразності (ритм, темп, мелодія, жанр, динаміка, тембр тощо), що є відображенням певного стану людської духовності» [3, с. 300].

Отже, музичне мистецтво є не лише джерелом естетичного задоволення, але й потужним інструментом професійного становлення майбутніх вихователів. Воно допомагає формувати педагогічну майстерність, розвивати креативність і сприяти емоційному, творчому та культурному збагаченню дітей.

Розглянемо методичні підходи до використання засобів музичного мистецтва в процесі професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Якісна вокальна підготовка є одним із ключових аспектів професійної майстерності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Загальновідомо, що спів супроводжує життя дитини з самого раннього розвитку. Адже в дошкільному віці в дітей вже є відповідний музичний досвід, який дозволяє їм проявляти елементи творчості під час співу або музичної гри. Саме тому майбутнім фахівцям дошкільної освіти необхідно володіти елементарними навичками вокальної підготовки дошкільнят. У науково-методичній літературі з'ясовано,

що методика навчання вокалу здобувачів освіти включає: навчання техніці співу для забезпечення якісного виконання пісень разом із дітьми; ознайомлення з українськими народними піснями, які формують національну ідентичність та інтерес до рідної культури; практику колективного співу, що допомагає формувати вміння працювати у команді.

Варто зазначити, що «традиційні методи навчання вокалу часто не враховують сучасних викликів та потреб майбутніх педагогів, зокрема необхідності швидкого освоєння практичних навичок, інтерактивності навчання та використання цифрових технологій» [1, с. 2]. Тому впровадження інноваційних підходів до навчання вокалу є актуальним завданням підготовки фахівців дошкільної освіти.

Вокальні навички допомагають вихователям закладів дошкільної освіти створювати емоційно насичене середовище у групі, виконувати пісні, які сприяють мовленнєвому, емоційному та художньо-естетичному розвитку дошкільнят, розробляти музично-дидактичні ігри, застосовувати вокал для зняття емоційної напруги у дітей через співанки або колискові.

Головний напрям сучасного розвитку вищої освіти в нашій державі визначається загальним спрямуванням вітчизняної вищої освіти на входження в загальноєвропейський і світовий освітній простір. «В умовах сьогодення – підкреслює О. Красовська – вища освіта вимагає від науково-педагогічних працівників опанування і впровадження інноваційних методів навчання й викладання, заснованих на мультимедійних, інформаційних програмах, системах передачі знань» [9, с. 200].

На думку Н. Лазаренко, Р. Гуревича : «Необхідність використання ІКТ у педагогічній освіті очевидна і незаперечна вже понад чверть століття. Людина, яка вміло й ефективно володіє технологіями й інформацією, має інший, інноваційний стиль мислення, принципово інакше підходить до оцінювання проблеми, що виникла, та способів її подолання,

до організації своєї діяльності» [5, с. 12]. Отже, використання сучасних цифрових інструментів у навчанні вокалу дає можливість розширити освітній процес. Мобільні додатки для навчання співу дозволяють здобувачам вищої освіти практикувати вокальні техніки в інтерактивному форматі. Онлайн-платформи для аналізу голосу та програми допомагають відстежувати висоту звуку, правильність інтонації та якість виконання. Використання програм, які імітують запис звуку, допомагає майбутнім педагогам експериментувати зі співом і розвивати вокально-технічні навички.

Таким чином, вокальна підготовка майбутніх фахівців закладів дошкільної освіти є тією важливою ланкою в музичному вихованні дитини, яка насамперед сприяє розвитку мовлення, творчого мислення, формує інтерес до пісенної культури України, яка є невід'ємною частиною нашої ідентичності.

Гра як форма діяльності є природною для дошкільнят, тому майбутні вихователі повинні володіти навичками створення, організації та проведення ігрових занять.

Доцільно зазначити, що ігрові методи навчання є одним із найефективніших інструментів у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти, оскільки вони сприяють інтерактивності, практичній спрямованості й високій залученості студентів до творчого процесу. Для майбутніх вихователів ігрові методи навчання виконують одразу кілька функцій: навчальну, розвивальну та мотиваційну.

Розглянемо значення ігрових методів у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти. Зокрема, вони сприяють:

-розвитку професійних компетентностей: майбутні педагоги оволодівають знаннями і навичками, необхідними для організації ігор із дітьми

дошкільного віку;

-розвитку креативності: ігрова діяльність вимагає творчого підходу до вирішення педагогічних завдань;

-покращенню комунікаційних навичок: гра допомагає майбутнім фахівцям розвивати вміння взаємодіяти з групою дітей та колегами;

-емоційній адаптації: ігри знижують рівень стресу, допомагають здобувачам вищої освіти відчувати себе впевнено у професійній діяльності.

Важливу роль в ігровій діяльності дітей дошкільного віку відведено рольовим іграм, які є ефективним засобом навчання, оскільки заохочують дітей ставати активними учасниками навчального процесу, розвивають комунікативні навички та стимулюють творчу уяву.

Крім цього, рольові ігри дозволяють майбутнім вихователям моделювати ситуації, з якими вони зустрінуться у майбутній професійній діяльності. У своїй роботі ми застосовуємо рекомендації з використання рольових ігор на практичних заняттях авторства О. Красовської. Наприклад:

- «проведення музичного заняття»: майбутній педагог виконує роль вихователя, організовуючи спів, танцювальні рухи або гру на інструментах;

- «виховання через казку»: майбутні фахівці створюють інтерактивні сценарії, де музика інтегрується в сюжетну лінію.

Не менш важлива роль в ігровій діяльності дошкільників відводиться і дидактичним іграм, метою застосування яких є формування конкретних знань й умінь. Зокрема, розвиток почуття ритму через гру «Передай ритм»: майбутні педагоги відтворюють ритмічні малюнки, створені викладачем чи одногрупниками; гра «Співочий ланцюжок»: всі присутні по черзі додають нові слова до мелодії, тренуючи творчість та імпровізацію [9, с.115].

Під час занять варто використовувати також ігри для розвитку емоційного інтелекту, де

майбутні фахівці навчаються працювати з емоціями дітей через спеціальні музичні ігри:

- «Музичні настрої»: вибрати мелодію, яка відображає певний настрій, і пояснити, як її можна використати для створення позитивної атмосфери в групі.

- «Звукові асоціації»: «застосування музичних інструментів чи звуків для передачі емоцій, таких як радість, сум чи хвилювання» [9, с.116].

На заняттях з мистецьких дисциплін варто організувати тренінги, під час яких здобувачі вищої освіти створюють ігри для дітей дошкільного віку, навчаються адаптувати музичні вправи до вікових особливостей дітей.

А ще доцільно на заняттях застосовувати проектну діяльність, де здобувачі вищої освіти в командах готують комплексні ігрові проекти, у які вводять музичні та театралізовані елементи. Це може бути підготовка музичної казки чи інтерактивного заняття з елементами співу.

Отже, ігрові методи навчання є важливою складовою підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти, адже вони не лише розвивають професійні компетенції, але й формують креативність, емоційну чутливість і здатність працювати з дітьми в цікавій та інтерактивній формі. Використання різноманітних ігрових технік у навчанні здобувачів вищої освіти допомагає створенню сучасного ефективного та мотивувального освітнього процесу, який підготує компетентних і творчих вихователів.

Варто зазначити, що в процес професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти доцільно включати технологію інтегративного навчання. Поєднання вокалу з іншими видами мистецтва або дисциплінами сприяє глибшому засвоєнню

матеріалу.

Так, зокрема, вокал та хореографія, де відбувається поєднання співу з рухами, що допомагає розвивати координацію та музично-ритмічні навички.

Вокал і хореографія є важливими складниками комплексного музичного розвитку майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Поєднання співу з рухами не лише допомагає розвитку координації, а й формує музично-ритмічні навички, які є важливими й потрібними для роботи з дошкільниками. Так, виконання вокальних творів у супроводі хореографічних елементів дозволяє майбутнім педагогам краще відчутти ритм, просторову динаміку та гармонію між звуком і рухом.

Крім того, такі вправи розвивають здатність одночасно контролювати голосові й рухові напрямки, що є важливим у роботі з дітьми, оскільки вагома частина музичних занять у дошкільних закладах передбачає поєднання співу з танцювальними або ігровими рухами. Наприклад, поєднання українських народних пісень із хореографічним супроводом сприяє тому, що здобувачі вищої освіти набувають навичок організації занять, які заохочують дітей до активної участі, сприяють їхньому емоційному зануренню та гармонійному розвитку.

Ефективним рішенням у цьому аспекті є застосування інтерактивних методів, зокрема «музичних естафет», «співочих танців» та рухливих імпровізацій під музичний супровід. Такий підхід дозволяє майбутнім педагогам не тільки розвивати власні навички, а й оволодівати методикою створення інтегрованих занять, де музика й рух стають інструментами для розвитку творчості та самовираження дітей.

Не менш ефективним і цікавим для дошкільників є інтеграція вокалу й драматизації: виконання вокальних номерів у контексті музичних казок або театралізованих постановок.

Варто запропонувати здобувачам вищої

освіти самостійно проводити короткі уроки вокалу для однокласників або під час проходження практики в закладах дошкільної освіти. Це дозволяє відпрацьовувати педагогічні прийоми роботи з голосом, аналізувати ефективність власних методів; формувати впевненість у виконанні пісень перед аудиторією.

Для успішного впровадження інноваційних підходів до навчання майбутніх фахівців дошкільної освіти необхідна комплексна робота, яка охоплює такі аспекти:

1) розробка інтерактивних навчальних матеріалів, що передбачає створення сучасних ресурсів для самостійної роботи майбутніх вихователів, зокрема, відеоуроків із демонстрацією вокальних технік; інструкцій щодо виконання вправ для розвитку голосу; рекомендацій з використання цифрових платформ та мобільних додатків для вдосконалення вокальних навичок;

2) організація вокальних майстер-класів із залученням до освітнього процесу професійних вокалістів та педагогів із вокалу, що дає можливість здобувачам вищої освіти ознайомитися з сучасними методиками викладання, отримати практичні поради щодо роботи з голосом, підвищити власну мотивацію через приклади успішної професійної діяльності;

3) застосування мультимедійних технологій з використанням у навчальному процесі відео- та аудіоматеріалів, що

дозволяє майбутнім педагогам аналізувати власну вокальну техніку, порівнювати свої результати з професійними зразками, удосконалювати інтонацію, тембр голосу та динаміку виконання через роботу з аудіозаписами.

Висновки. Методика використання засобів музичного мистецтва в підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти сприяє формуванню креативних, емоційно чутливих та професійно підготовлених педагогів. Завдяки музичному мистецтву в майбутніх педагогів формуються навички, які дозволяють їм створювати естетично насичене й розвивальне середовище для дошкільнят. Для максимального ефекту необхідно вдосконалювати методики викладання, розширювати доступ до цифрових ресурсів і стимулювати творчий підхід у роботі з музичним матеріалом. Інноваційні методи навчання дозволяють суттєво підвищити ефективність підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти.

Серед основних викликів впровадження музичного мистецтва в підготовку вихователів закладів дошкільної освіти можна виділити такі як: недостатня кількість годин у навчальних програмах для розвитку музичних навичок; недостатній рівень попередньої музичної підготовки деяких майбутніх фахівців. Перспективи подальших досліджень включають розробку інтегрованих навчальних програм, впровадження сучасних технологій у музично-педагогічну підготовку майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Список використаних джерел

1. Вацьо М. В. Методичні підходи до застосування народно-пісенного фольклору Поділля у фаховій підготовці майбутніх вчителів. *Музичне мистецтво і освіта: досвід та інноваційні шляхи розвитку: зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з Міжнародною участю молодих учених та студентів* (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 20-21 листопада 2019 р.) / за ред. Т. В. Белінської; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. С.124-136.
2. Вацьо М.В. Українська народна пісня: традиції і сучасність: навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої педагогічної освіти, учителів мистецьких дисциплін загальноосвітніх шкіл, музичних керівників закладів дошкільної освіти. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2022. 188 с. DOI: <https://doi.org/10.31652/978-617-552-154-0-1-188>
3. Газіна І.О. Музична компетентність вихователя та її роль в умовах діяльності дошкільного навчального закладу. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2021. Вип. 7. С. 299-302. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2011_7_57 (дата звернення: 20.01.2025).
4. Лазаренко Н. І. Професійна підготовка вчителів у педагогічних університетах України в умовах євроінтеграції: монографія. Вінниця: ТОВ «Друк плюс», 2019. 365 с. URL: <https://library.vspu.net/items/02a56bd8-add6-4c7b-a61d-aa72d0e5cf5f> (дата звернення: 20.01.2025).
5. Лазаренко Н., Гуревич Р. Трансформація навчальної діяльності в закладах вищої освіти в умовах цифровізації. *Освіта для цифрової трансформації суспільства: монографія: у 2 т. Т. 2* / наук. ред. В. Кремень, Н. Ничкало, Л. Лук'янова, Н. Лазаренко. Київ: ТОВ «Юрка Любченка», 2024. С. 9-21. URI: <https://library.vspu.net/handle/123456789/14030> (дата звернення: 20.01.2025).
6. Нечипорук О. Вплив музичного мистецтва на становлення особистості старших дошкільників. *Наукові записки: збірник матеріалів науково-практичної конференції викладачів і студентів факультету дошкільної, початкової освіти та мистецтв. Серія «Мистецтво»* / відпов. Л. В. Старовойт; Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського. Вінниця: ФОП Корзун Д. Ю., 2020. С. 141-144.
7. Підлипняк І. Ю. Підготовка майбутніх вихователів до музичного виховання дітей дошкільного віку в умовах сучасної вищої освіти. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2021. Вип. 4, ч. 1. С. 152-157. URL: <http://academstudies.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/177/167> (дата звернення: 18.01.2025).
8. Половіна О. Дитина у світі мистецтва. *Дошкільне виховання*. 2021. № 2. С. 3-8. URL: <https://jmil.com.ua/dv/2021-2/p3> (дата звернення: 18.01.2025).
9. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах ступеневого навчання: монографія / за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне, 2021. 560 с. URI: <https://dspace.megu.edu.ua:8443/jspui/handle/123456789/2517> (дата звернення: 19.01.2025).
10. Чернявська М. В. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до здійснення музично-ритмічного виховання дошкільників. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2022. № 81. С. 305-309. URI: <http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2022/81/57.pdf> (дата звернення: 19.01.2025).
11. Чернявська М. В. Роль музичного мистецтва у професійній підготовці майбутніх вихователів дошкільних закладів освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика: збірник наукових праць* / гол. ред. Лабунець В.М.; Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Інститут педагогіки НАПН України. Кам'янець-Подільський, 2019. Вип. 27. С. 348-353. URI:

https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=1oNL37YAAAAJ&citation_for_view=1oNL37YAAAAJ:NMxIIDi6LWMC (дата звернення: 19.01.2025).

References

1. Vatso, M. V. (2019). Metodichni pidkhody do zastosuvannya narodno-pisennoho folkloru Podillia u fakhovii pidhotovtsi maibutnikh vchyteliv [Methodological approaches to the use of folk song folklore of Podillia in the professional training of future teachers]. *Muzychne mystetstvo i osvita: dosvid ta innovatsiini shliakhy rozvytku. Materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference with International Participation of Young Scientists and Students: Collection of abstracts* (pp. 124-136). Vinnytsia: TOV «TVORY» [in Ukrainian].
2. Vatso, M. V. (2022). Ukrainska narodna pisnia: tradytsii i suchasnist [Ukrainian folk song: traditions and modernity]. *Vinnytsia: TOV «TVORY»*. Retrieved from: <https://doi.org/10.31652/978-617-552-154-0-1-188> [in Ukrainian].
3. Hazina, I. O. (2021). Muzychna kompetentnist vykhovatelja ta yii rol v umovakh diialnosti doshkilnoho navchalnoho zakladu [Musical competence of the educator and its role in the conditions of the preschool educational institution]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka – Pedagogical education: theory and practice*, 7, 299-302. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2011_7_57 [in Ukrainian].
4. Lazarenko, N. I. (2019). Profesiina pidhotovka vchyteliv u pedahohichnykh universytetakh Ukrainy v umovakh yevrointehratsii [Professional training of teachers in pedagogical universities of Ukraine in the context of European integration]: *monohrafiia*. Vinnytsia: TOV «Druk plius». Retrieved from: <https://library.vspu.net/items/02a56bd8-add6-4c7b-a61d-aa72d0e5cf5f> [in Ukrainian].
5. Lazarenko, N., & Hurevych, R. (2024). Transformatsiia navchalnoi diialnosti v zakladakh vyshchoi osvity v umovakh tsyfrovizatsii [Transformation of educational activities in higher education institutions in the context of digitalization]. In V. Kremenia, N. Nychkalo, L. Lukianova, & N. Lazarenko (Eds.), *Osvita dlia tsyfrovoi transformatsii suspilstva – Education for the digital transformation of society: monograph* (Vol. 2, pp. 9-21). Kyiv: TOV «Iurka Liubchenka». Retrieved from: <https://library.vspu.net/handle/123456789/14030> [in Ukrainian].
6. Nechyporuk, O. (2020). Vplyv muzychnoho mystetstva na stanovlennia osobystosti starshykh doshkilnykiv [The influence of musical art on the formation of the personality of senior preschoolers]. In L. V. Starovoi (Ed.), *Naukovi zapysky: materialy naukovo-praktychnoi konferentsii vykladachiv i studentiv fakultetu doshkilnoi, pochatkovoї osvity ta mystetstv. Seriia «Mystetstvo» – Scientific notes: materials of the scientific and practical conference of teachers and students of the faculty of preschool, primary education and arts. Series «Art»* (pp. 141-144). Vinnytsia: FOP Korzun D. Yu. [in Ukrainian].
7. Pidlypniak, I. Yu. (2021). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv do muzychnoho vykhovannia ditei doshkilnoho viku v umovakh suchasnoi vyshchoi osvity [Preparation of future educators for musical education of preschool children in the conditions of modern higher education]. *Akademichni studii. Seriia «Pedahohika» – Academic Studies. Series «Pedagogy»*, 4, 152–157. Retrieved from: <http://academystudies.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/177/167> [in Ukrainian].
8. Polovina, O. (2021). Dytna u sviti mystetstva [A child in the world of art]. *Doshkilne vykhovannia – Preschool education*, 2, 3–8. Retrieved from: <https://jmil.com.ua/dv/2021-2/p3> [in Ukrainian].
9. Krasovska, O. O. (Ed.). (2021). Teoriia i praktyka profesiinoi pidhotovky maibutnikh pedahohiv zakladiv doshkilnoi osvity ta pochatkovoї shkoly v umovakh stupenevoho navchannia: monohrafiia [Theory and practice of professional training of future teachers of preschool and primary schools in the conditions of graduated education: monograph]. Rivne: O. Zen. Retrieved from: <https://dspace.megu.edu.ua:8443/jspui/handle/123456789/2517> [in Ukrainian].

10. Cherniavska, M. V. (2022). *Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv zakladiv doshkilnoi osvity do zdiisnennia muzychno-rytmichnoho vykhovannia doshkilnykiv* [Preparation of future educators of preschool educational institutions for the implementation of musical and rhythmic education of preschoolers]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh – Pedagogy of the formation of a creative personality in higher and general education schools*, 81, 305-309. Retrieved from: <http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2022/81/57.pdf> [in Ukrainian].
11. Cherniavska, M. (2019). *Rol muzychnoho mystetstva u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh vykhovateliv doshkilnykh zakladiv osvity* [The role of musical art in the professional training of future educators of preschool educational institutions]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka – Pedagogical education: theory and practice*, 27, 348-353. *Kamianets-Podilskyi natsionalnyi universytet imeni Ivana Ohienko; Instytut pedahohiky NAPN Ukrainy* [hol. red. Labunets V. M.]. Retrieved from: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=1oNL37YAAAAJ&citation_for_view=1oNL37YAAAAJ:NMxIIDl6LWMC [in Ukrainian].

*Статтю надіслано до редколегії 02.03.2025 р.
Статтю рекомендовано до друку 24.04.2025 р.
Статтю опубліковано 18.08. 2025 р.*

Про автора

Михайло Вацьо, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мистецьких дисциплін дошкільної та початкової освіти, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна
ORCID iD: 0000-0002-5872-7849
mishavatsyo@gmail.com

About the Author

Mykhailo Vatsyo, leading concertmaster, Department of Art Disciplines of Preschool and Primary Education, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine
ORCID iD: 0000-0002-5872-7849
mishavatsyo@gmail.com